

## RÖVIDÍTÉSEK ÉS FOGALMAK

### Rövidítések:

KTJ	Környezeti Területi Jel
KÜJ	Környezetvédelmi Ügyfél Jel
KAJ	Környezetvédelmi Anyag- és paraméter-azonosító Jel
KAR	Környezetvédelmi Alapnyilvántartó Rendszer
OKIR	Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer
EOV	Egységes Országos Vetületi Rendszer
EOTR	Egységes Országos Térkép Rendszer
KvVM	Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
FAVI	A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere
FAVI-ENG	A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere Engedélyköteles tevékenységek információs alrendszer
FAVI-KÁRINFO	A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere Kármentesítési információs alrendszer
FAVI-MIR	A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere Monitoring információs rendszer
FAVI-MIR-K	A felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszere Monitoring információs rendszer – Környezethasználati monitoring
VITUKI Kht.	Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet Közhasznú Társaság
TEÁOR	Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszer
VIFIR	Vízföldtani Információs Rendszer
OKKP	Országos Környezeti Kármentesítési Program
Kr.	A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet
Kvt.	A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

### Fogalmak:

Környezetvédelmi Alapnyilvántartó Rendszer	a környezetvédelmi ágazat által egységesen használt alapnyilvántartási és azonosító rendszer A KAR az egyes szakrendszerekben közösen használt alapadatokat (pl. telephely, ügyfél) tartalmazza.
Környezetvédelmi Területi Jel	a jel regisztrációs területazonosító számot jelent, amelyet valamennyi engedélyköteles, illetve adatszolgáltatásra kötelezett az első adatszolgáltatás során a környezetvédelmi felügyelőségtől kap meg a tevékenységi hely azonosítására A hivatalos értesítés után a KTJ jel feltüntetése minden adatszolgáltatásnál kötelező. A tevékenységi hely eladása után a KTJ azonosító nem változik. A környezethasználati monitoringról (FAVI-MIR-K) történő adatszolgáltatás során a KTJ használata csak abban az esetben kötelező, ha a mérőpont rendelkezik KTJ számmal.
Telephelyhez rendelt Környezetvédelmi Területi Jel	annak a telephelynek az informatikai azonosító jele, ahol az engedélyköteles tevékenységet folytatják, illetve folytatták, amelyen

13. számú függelék

(TH-KTJ)	belül az engedélyköteles tevékenységi hely megtalálható. A telephely TH-KTJ számát külön jogszabály szerinti <sup>1</sup> KAR lap kitöltésével kell kérni az illetékes felügyelőségtől. Ezt az adatazonosítót a felügyelőség adja. A TH-KTJ számáról az adatszolgáltató hivatalos értesítést kap. Ezt követően valamennyi adatszolgáltatáskor az adott telephellyel kapcsolatban ezt az azonosítót kell használni.
Engedélyköteles tevékenység helyéhez rendelt Környezetvédelmi Területi Jel (EH-KTJ)	egy adott – TH-KTJ számmal azonosított – telephelyen belül azon engedélyköteles tevékenység helyének az informatikai azonosító jele, ahol az engedélyköteles tevékenységet folytatják, vagy folytatták. Az engedélyköteles tevékenységi hely EH-KTJ számát külön jogszabály szerinti KAR lap kitöltésével kell kérni az illetékes felügyelőségtől. Ezt az adatazonosítót – valamennyi engedélyköteles tevékenységi hely azonosítására – a felügyelőség adja. Az engedélyköteles tevékenységi hely KTJ számáról az adatszolgáltató hivatalos értesítést kap. Ezt követően valamennyi adatszolgáltatáskor az adott engedélyköteles tevékenységi hellyel kapcsolatban ezt az azonosítót kell használni.
Környezetvédelmi Ügyfél Jel	amelyet a felügyelőség ad meg az adatszolgáltatásra kötelezettnek első adatszolgáltatásakor. A hivatalos értesítés után a KÜJ jel feltüntetése minden adatszolgáltatásnál kötelező.
Monitoring rendszer azonosító	az első monitoring adatszolgáltatást során az informatikai rendszer által képzett azonosító. Az első monitoring azonosítót a felügyelőség tölti ki. A monitoring rendszerazonosítóról a felügyelőség az ügyfelet értesíti. Azt követően, hogy az adatszolgáltató az azonosító számról hivatalos értesítést kap, a későbbiekben valamennyi adatszolgáltatáskor az azonosítót használnia kell. Így a későbbi adatszolgáltatás során azonosítóként elegendő lesz a KÜJ, a Monitoring Rendszer Azonosító és a mérő pont helyi elnevezésének feltüntetése
Adatszolgáltató	az, aki felszín alatti víz, földtani közeg, valamint a felszín alatti víz minőségét befolyásoló egyéb környezeti elem, vagy környezeti jellemző egyszeri vizsgálatát, vagy rendszeres mérését végzi. Továbbá adatszolgáltató az, aki a Kvt., Kr., vagy egyéb jogszabály alapján, illetve a jogszabályhoz kapcsolódó eljárás során olyan kérelemmel fordul a felügyelőséghez, melyhez földtani közeg, vagy felszín alatti víz mérési eredmények csatolása szükséges.
Adatszolgáltatás	a hatályos vonatkozó jogszabály által előírt adatok szolgáltatása a jogszabályokban előírt adatszolgáltatás keretében.
Adatátadó	az a költségvetési, önkormányzati szerv, amely a Kr. 34. §-a szerint, illetve a Vr. 13.§-ában, vagy más külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően ad át adatot a környezetvédelmi igazgatási körbe tartozó FAVI részére, esetenként külön megállapodásban rögzítettek szerint.
FAVI adatszolgáltatás	a Kr. 35. §-ban meghatározott adatszolgáltatási körben benyújtott adatok.
Oldalszám	az adatszolgáltatás lapjainak összetartozását és sorrendjét jelölő szám (aktuális lapszám/összes lap)
<b>A Kr. szerint</b>	
(B) szennyezettségi határérték	jogszabályban, illetve ezek hiányában hatósági határozatban meghatározott olyan szennyezőanyag-koncentráció, illetve egyéb minőségi állapotjellemzők olyan szintje a felszín alatti vízben, a földtani közegben, amelynek bekövetkeztekor a földtani közeg, a felszín alatti víz szennyezettnek minősül, figyelembe véve a felszín alatti víznél az ivóvízminőség és a vízi ökoszisztémák igényeit, földtani közeg esetében pedig a talajok többes rendeltetését és a felszín alatti vizek szennyezéssel szembeni érzékenységét

<sup>1</sup> A környezeti alapnyilvántartásról szóló 78/2007. (IV.24.) Korm. rendelet

**13. számú függelék**

(D) kármentesítési célállapot határérték	hatósági határozatban előírt koncentráció, amit a kármentesítés eredményeként kell elérni az emberi egészség és az ökoszisztéma, illetve a környezeti elemek károsodásának megelőzése érdekében; meghatározása a kármentesítési eljárás keretében végzett komplex értékelésen, a szennyező anyagnak a környezeti elemek közötti megoszlására, viselkedésére, terjedésére vonatkozó méréseken, modellszámításokon, mennyiségi kockázatelemzésen alapul a területhasználat figyelembevételével
(E) egyedi szennyezettségi határérték	a telephelyen a (B) szennyezettségi határérték helyett – a Kvt. Hatálybalépésekor már folytatott tevékenység esetében vagy azokon a területeken, ahol az (Ab) bizonyított háttérkoncentráció meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket – a helyzet tényleges ismerete alapján mennyiségi kockázatelemzésre támaszkodóan, a területhasználat figyelembevételével hatósági határozatban megállapított szennyezettségi határérték. Az (E) egyedi szennyezettségi határérték nem lehet szigorúbb a (B) szennyezettségi határértéknél és nem lehet enyhébb a vizsgálattal megállapított tényleges szennyezettségi koncentrációnál, illetve a (D) kármentesítési célállapot határértéknél
Nem pontszerű (diffúz) szennyezőforrás	olyan szennyezőforrás, amelyet térben nagy kiterjedésű területhasználat (így például a településeken belüli egyedi szennyvízelhelyezés együttes hatása, közlekedés, növényvédőszer- és műtrágyahasználat, állattartás, kivéve az állattartó telepeket) alkot, illetve, ha az egyes tevékenységekhez kötődő terhelés nem határolható le
Elhelyezés	olyan tevékenység, amelynek célja anyag (így például: hulladék) lerakása, tárolása a földtani közeg felszínén, vagy a közegben, beleértve a műszaki védelemmel történő lerakást és tárolást is
Felszín alatti víz	a terepfelszín alatt a földtani közeg telített zónájában (így különösen a földtani képződmények pórusaiban, hasadékaiban) elhelyezkedő víz
Felszín alatti víz mennyiségi állapota	az az állapot, ami a természetes adottságok, a víz utánpótlódási és áramlási viszonyai, valamint a környezethasználatok (így például a közvetlen és közvetett vízkivételek) hatására alakul ki
Felszín alatti víz minőségi állapota	az az állapot, ami a természetes adottságok, valamint a terhelések és igénybevételek hatására alakul ki és ami fizikai, kémiai és biológiai vizsgálatok eredményeivel jellemezhető
Felszín alatti víz állapotának veszélyeztetése	tevékenység, vagy mulasztás, ami a felszín alatti vízbe történő közvetlen, vagy közvetett bevezetés, illetve a földtani közegbe való közvetlen bevezetés révén szennyezést okozhat, illetve az állapot romlásához vezethet
Felszín alatti víztest	a felszín alatti víz térben lehatárolt része a víztartó képződményen belül
Felszín alatti víztől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztéma	a felszín alól származó állandó, vagy időszakos felszíni vízborítást, vagy a talajvízből származó vízfelvételt igénylő növényfajokat magukba foglaló társulások és termőhelyek
Földtani közeg	a föld felszíne és az alatta elhelyezkedő természetes eredetű képződmények (a talaj, a mederüledék, a kőzetek, beleértve az ásványokat, ezek természetes és átmeneti formáit)
Időszakos vízfolyás	olyan állandó vízhozammal, illetve vízborítással nem rendelkező vízfolyás (így különösen ér, patak, belvízcsatorna), amely időszakosan kiszárad tisztított szennyvíz, illetve használt víz bevezetése nélkül
Kármentesítés	műszaki, gazdasági és igazgatási tevékenység a veszélyeztetett, szennyezett, károsodott felszín alatti víz, illetőleg földtani közeg megismerése, illetőleg a szennyezettség, károsodás és a kockázat mértékének csökkentése, megszüntetése, továbbá monitorozása érdekében
Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület	a Kr-hez csatolt 2. számú melléklet szerint az 1. érzékenységi kategória a) és b), továbbá a 2. érzékenységi kategória b) pontja szerinti besorolású területek
Kockázat	szennyező anyag hatásának kitett ökoszisztéma állapota, illetve az

**13. számú függelék**

	emberi egészség romlásának, károsodásának várható mértéke és bekövetkezési valószínűsége
Kockázatos helyzetű víztest	az a víztest, amelyet az Európai Bizottság részére a felszín alatti víztestek állapotának jellemzéséről szóló jelentés ilyennek minősít adathiány miatt vagy azért, mert annak állapota 2015. december 22-ig valószínűen nem éri el a jó állapotot
Környezetvédelmi megelőző intézkedés	a tevékenység során, annak részeként megvalósított műszaki, gazdasági, szervezési tevékenység, továbbá – a kármentesítés kivételével – intézkedés, amelynek célja a felszín alatti vizekre vonatkozó környezeti célkitűzések teljesülésének elősegítése, a veszélyeztetés csökkentése úgy, hogy a) minél kevesebb és kevésbé veszélyes szennyező anyag keletkezzen, valamint b) megelőzze, minimalizálja a keletkező szennyező anyagok felszín alatti vízbe, földtani közegbe kerülését
Közvetett bevezetés felszín alatti vízbe	szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a felszín alatti vízbe a földtani közegből, azon átszivároghva
Közvetett vízkivétel felszín alatti vízből	az a tevékenység, amelynek hatására fokozódik a felszín alatti víz párolgása, vagy létrejön a kapcsolódó felszíni-, illetve felszín alatti vizek útján történő megcsapolása) így például szomszédos felszín alatti víztest közvetítésével történő megcsapolás, felszíni víztest vízszintjének süllyesztése, mélyebb gyökérzetű növényzet telepítése, külszíni bányászati tevékenység vagy tavak létesítése, amelynek következtében felszínre kerül a felszín alatti víz
Közvetlen bevezetés (kibocsátás) a felszín alatti vízbe	szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a felszín alatti vízbe anélkül, hogy az a földtani közegen átszivároghna
Közvetlen bevezetés (kibocsátás) a földtani közegbe	szennyező anyag bejutása tevékenység következtében a földtani közegbe, illetve közvetlen érintkezésbe kerülése a földtani közeggel, kivéve a levegőből történő kiülepedést
Magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenység	a tevékenység akkor, ha a) a külön jogszabály szerint a települési önkormányzat jegyzőjének vízgazdálkodási hatáskörébe tartozóan: aa) a természetes személyek által elhelyezett – kizárólag házi, kommunális – szennyvíz mértéke nem haladja meg az 500 m <sup>3</sup> /év mennyiséget, ab) a felszín alóli vízkitermelés nem haladja meg az 500 m <sup>3</sup> /év értéket és az kizárólag talajvizet vesz igénybe, partiszűrésű, a karszt- vagy rétegvízkezelést nem, b) a vegyes állattartás esetében összesen 5 számosállat/ingatlan, baromfi esetében 3 számosállat/ ingatlan mértéket egyidejűleg nem haladja meg
Mennyiségi kockázatfelmérés	egy adott szennyezett terület tényfeltárással támaszkodó részletes vizsgálata, amelynek eredménye egy kockázati hányados formájában kifejezett érték, ami a környezet elemeinek tényleges szennyezettségéből, illetőleg a környezetre (különösen a felszín alatti vízre), az ökoszisztémára és az emberre elviselhető szintek arányából nyerhető
Monitoring (monitorozás)	a monitoring rendszer működtetése, amely magában foglalja az észlelést, az adatok ismétlődő gyűjtését, ellenőrzését, feldolgozását, nyilvántartását, értékelését és továbbítását
Monitoring rendszer	a környezeti elemek, különösen a felszín alatti víz, a földtani közeg terhelésének, szennyezésének, állapotának (beleértve a szennyeződésterjedést is) és igénybevitelének megismerésére, illetőleg az állapotváltozás nyomon követésére szolgáló mérő-, megfigyelő- (együtt észlelő-), ellenőrző hálózat
Műszaki védelem	a környezetvédelmi megelőző intézkedések közé tartozó olyan műszaki

**13. számú függelék**

	megoldások összessége, amelyek megakadályozzák, vagy minimalizálják a tevékenységekből származó szennyező anyagok bejutását a felszín alatti vízbe, vagy a földtani közegbe
Pontszerű szennyezőforrás	kisebb kiterjedésű, adott tevékenységből származó, lehatárolható helyen található szennyezőforrás
Számosállat	500 kg élőtömegű állategyed, vagy csoport
Szennyezés	szennyező anyag, illetve energia közvetlen, vagy közvetett bevezetése a környezetbe, amely káros lehet a földtani közeg, felszín alatti víz állapotára, az emberi egészségre, az ökoszisztémákra, a környezethasználatokra, vagy az anyagi tulajdonra, illetve rontja, vagy zavarja a környezet élvezetét
Szennyezettség	szennyező anyagnak a felszín alatti vízben, vagy a földtani közegben terhelés, illetve szennyezés hatására kialakuló, szennyezettségi határértékeket meghaladó koncentrációja
Szennyező anyag	minden anyag, ami nem természetes okból a földtani közegbe, illetve a felszín alatti vízbe kerülve szennyezést, illetve vízminőség romlást okozhat, ilyenek különösen a Kr. 1. számú mellékletében szereplő anyagok
Szennyezőforrás	körülhatárolható helyen folyó tevékenység, amiből egyszeri, folyamatos, vagy szakaszos terhelés éri (tényleges), vagy érheti (potenciális) a felszín alatti vizet, illetőleg a földtani közeget, amely lehet: pontszerű, vagy nem pontszerű (diffúz), illetőleg tényleges, illetőleg potenciális
Talaj	a földtani közeg legfelső rétege, melynek alapvető tulajdonsága a termékenység, és ami ásványi részecskékből, szerves anyagból, vízből, levegőből és élő szervezetekből áll
Tevékenység	létesítmények telepítése, használata, illetve művelet megkezdése, végzése, bővítése, valamint meglévő létesítmények, vagy műveletek felhagyása, felszámolása, továbbá technika- és termékváltás, valamint mindezek módosítása, amelyek hatást gyakorolhatnak a földtani közeg, illetve a felszín alatti víz állapotára
Utánpótlódás	a felszín alatti víztestbe egy évben, vagy annál hosszabb időszak alatt a csapadékból és a felszíni vizekből, illetve a szomszédos felszín alatti víztestekből, továbbá mesterséges beszivárgatásból belépő vízmennyiség
Víz kivétel	felszín alatti víz mennyiségének csökkenését eredményező közvetlen, vagy közvetett beavatkozással járó tevékenység
Tartós környezetkárosodás	a Kr. 33. § (1) bekezdése értelmében tartós környezetkárosodásnak minősül, ha a rendelet hatálya alá tartozó tevékenység olyan szennyezettséget okozott a földtani közegben, illetve a felszín alatti vízben, amely a természeti folyamatok, vagy műszaki beavatkozás révén a tényfeltárási záródokumentáció elfogadásától számított öt éven belül sem csökken a (D) kármentesítési célállapot határérték alá
Felszín alatti vizekben okozott károsodás	felszín alatti víz mennyiségi és minőségi állapotában közvetlenül vagy közvetve bekövetkező, mérhető jelentős és kedvezőtlen változás, illetve felszín alatti víz által nyújtott szolgáltatás közvetlen vagy közvetett mérhető, jelentős romlása; a) felszín alatti víz minőségi állapotában okozott jelentősen kedvezőtlen változásnak minősül, ha a szennyezőanyag-koncentráció meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket vagy az (E) egyedi szennyezettségi határértéket, b) felszín alatti víz mennyiségi állapotában okozott jelentősen kedvezőtlen változásnak minősül, ha a 4. § (4) bekezdés pontjaiban foglalt bármely feltétel nem teljesül
Földtani közegben okozott károsodás	a földtani közeg minden olyan szennyezése, amely az anyagok, készítmények, szervezetek vagy mikroorganizmusok talajba, a talaj felszínére vagy a föld alatti térbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése következtében a szennyezőanyag-koncentráció az emberi

**13. számú függelék**

	egészség károsodásának jelentős kockázatával jár, illetve meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket vagy az (E) egyedi szennyezettségi határértéket																						
Regeneráció	az a folyamat, illetve tevékenység - ideértve a természetes regenerálódást is - melynek eredményeképpen a károsodott állapot megszűnik, a károsodott felszín alatti víz, illetve földtani közeg, visszaáll az eredeti állapotba.																						
<b>A vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint</b>																							
Védőövezet(ek)	a védőterület, védőidom részeit alkotó terület(ek), idom(ok), ahol a veszélyeztetés mértékétől függő korlátozások, tilalmak, illetőleg rendszeres mérési és megfigyelési kötelezettségek rendelhetők el																						
Védőidom, védőterület kijelölése	hatósági eljárás, melynek során elrendelésre kerül a védőidom, védőterület kialakítása a hozzá tartozó tiltásokkal és korlátozásokkal együtt																						
Védőidom, védőterület kialakítása	a kijelölés során elrendelt jogi és műszaki intézkedések megtétele (szennyezőforrások felszámolása, átalakítása, ellenőrző megfigyelő rendszerek kiépítése, kerítések, jelzőtáblák elhelyezése, területhasználókkal való kapcsolatok rendezése, tájékoztató anyagok készítése stb.)																						
Felszín alatti vízbázisok védőidomainak, védőövezeteinek méretezése elérési idők alapján	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Védőidom, védőövezet</th> <th colspan="2">Figyelembe veendő vízhozam</th> <th rowspan="2">Elérési idő*</th> <th rowspan="2">Felszíni védőterület védőövezetei, zónái</th> </tr> <tr> <th>üzemelő vízbázisok</th> <th>távlati vízbázisok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hidrogeológiai védőövezet "A" zóna</td> <td>Átlagos évi</td> <td>Átlagos évi</td> <td>5 év</td> <td>Védőidom metszete a felszínen</td> </tr> <tr> <td>Hidrogeológiai védőövezet "B" zóna</td> <td>Átlagos évi</td> <td>Átlagos évi</td> <td>50 év</td> <td>Védőidom metszete a felszínen</td> </tr> <tr> <td>Hidrogeológiai védőövezet "C" zóna</td> <td>Átlagos évi</td> <td>Átlagos évi</td> <td>Teljes</td> <td>Felszín alatti vízgyűjtő vízgyűjtő idom metszete a felszínen</td> </tr> </tbody> </table> <p>Megjegyzés: A védőövezetek és zónák az adott elérési idővel, vagy minimális mérettel meghatározott határfelület, illetőleg vonal és a szűkebb védőidomhoz, illetőleg védőterülethez tartozó elérési idővel, vagy minimális mérettel meghatározott határfelület, illetve vonal közötti térrészt, illetve területet jelentik. * itt: <i>elérési idő</i>: az az időtartam, ami alatt egy adott pontból a vízrézecske a vízkivételig eljut</p>	Védőidom, védőövezet	Figyelembe veendő vízhozam		Elérési idő*	Felszíni védőterület védőövezetei, zónái	üzemelő vízbázisok	távlati vízbázisok	Hidrogeológiai védőövezet "A" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	5 év	Védőidom metszete a felszínen	Hidrogeológiai védőövezet "B" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	50 év	Védőidom metszete a felszínen	Hidrogeológiai védőövezet "C" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	Teljes	Felszín alatti vízgyűjtő vízgyűjtő idom metszete a felszínen
Védőidom, védőövezet	Figyelembe veendő vízhozam		Elérési idő*	Felszíni védőterület védőövezetei, zónái																			
	üzemelő vízbázisok	távlati vízbázisok																					
Hidrogeológiai védőövezet "A" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	5 év	Védőidom metszete a felszínen																			
Hidrogeológiai védőövezet "B" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	50 év	Védőidom metszete a felszínen																			
Hidrogeológiai védőövezet "C" zóna	Átlagos évi	Átlagos évi	Teljes	Felszín alatti vízgyűjtő vízgyűjtő idom metszete a felszínen																			
Igénybe vett vízbázis	olyan vízbázis, amelynek vízkészletét részben, vagy teljes mértékben már igénybe veszik																						
Lekötött vízbázis	olyan, igénybe még nem vett, elvi vízjogi engedéllyel már lekötött lehetséges vízbázis, amelyről már tudott, hogy a felszín alatti víz kitermelésére alkalmas víznyerő területet ki és milyen célra fogja igénybe venni																						
Karsztvízbázis	olyan vízbázis, melyben az igénybe vett, vagy arra előirányzott vízkészlet a karsztosodott kőzetek (mészkö, dolomit) pórusaiban, hasadékaiban, üregeiben helyezkedik el; lehet nyílt tükrű, amely a meteorológiai viszonyok közvetlen hatása alatt áll, vagy fedett																						
Partiszűrésű vízbázis	felszíni víz közelében lévő felszín alatti vízbázis, melyben a vízkivételi művek által termelt víz utánpótlódása 50%-ot meghaladó mértékben a felszíni vízből történő beszívargásból származik																						
Rétegvízbázis	olyan vízbázis, melynek megcsapolt képződményei az első vízzáró, vagy féligáteresztő réteg alatti, vagy 50 méternél mélyebben települt törmeléken vízáadó kőzetek																						
Talajvíz vízbázis	olyan vízbázis, melyben az igénybe vett, vagy arra előirányzott																						

13. számú függelék

	vízkiélezlet a törmelékes felszínközeli képződmények telített zónájában helyezkedik el, vagy az első vízzáró, vagy féligáteresztő réteg mélységéig, vagy nem mélyebben, mint 50 m
<b>A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm rendelet szerint</b>	
Állatállomány	minden saját felhasználásra vagy jövedelem-, illetve vagyonszerzési célból tartott haszonállat
Állattartó telep	a külön jogszabály szerint a magánszemélyek háztartási igényeit meghaladó mértékű állattartásra szolgáló létesítmény
Eutrofizáció	algák és magasabb rendű vízinövények szaporodásának felgyorsulása, amihez hozzájárul a nitrogénvegyületek vízben történő feldúsulása, és amelynek következtében kedvezőtlen változások jelentkeznek a vízi élővilágban és a víz minőségében
Helyes mezőgazdasági gyakorlat	a vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében a mezőgazdasági tevékenység folytatására vonatkozó előírások összessége, amelyek kiterjednek különösen az állattartó telepek trágyatárolására és a trágya mezőgazdasági felhasználására, valamint egyéb agrotechnikai műveletek vízvédelmi szabályaira
Műtrágya	iparilag előállított trágya
Nitrátszennyezés	mezőgazdasági eredetű nitrogénvegyületek vizekbe, illetve környezetükbe történő közvetlen vagy közvetett bejutása, illetve bejuttatása, aminek következtében veszélybe kerül az emberi egészség, az élővilág, a vízi ökoszisztéma és a vizek rendeltetésszerű felhasználása, romlik a vizek esztétikai értéke
Szervestrágya	az állatállomány által ürített trágya, illetve a trágya és az alom keveréke, feldolgozott formában is, ide tartozik különösen a hígtrágya, az istállótrágya
Trágya	minden olyan nitrogénvegyületet, illetve egyéb olyan összetevőket tartalmazó anyag, amely a természetben növények tápanyagellátását szolgálja, szolgálhatja
trágyázás	a trágya kijuttatása a talajba, vagy a talajra
<b>A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerint</b>	
Környezeti elem	a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet, továbbá ezek összetevői
Környezet	a környezeti elemek, azok rendszerei, folyamatai, szerkezete
Környezetterhelés	valamely anyag vagy energia közvetlen vagy közvetett kibocsátása a környezetbe
Környezetszennyezés	a környezet valamely elemének a kibocsátási határértéket meghaladó terhelése
Környezetszennyezettség	a környezetnek vagy valamely elemének a környezetszennyezés hatására bekövetkezett szennyezettségi szinttel jellemezhető állapota
Környezethasználat	a környezetnek vagy valamely elemének igénybevételével, illetőleg terhelésével járó tevékenység
Környezetveszélyeztetés	a környezetkárosodás bekövetkezésének közvetlen veszélye
Környezetkárosodás	környezetben, illetve valamely környezeti elemekben közvetlenül vagy közvetve bekövetkező, mérhető, jelentős kedvezőtlen változás, illetve valamely környezeti elem által nyújtott szolgáltatás közvetlen vagy közvetett, mérhető, jelentős romlása
Helyreállítási intézkedés	olyan kárelhárítási, illetve kármentesítési tevékenység vagy intézkedés, amely a környezetkárosodás enyhítésére, az eredeti állapot vagy ahhoz közeli állapot helyreállítására, valamint a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás helyreállítására vagy azzal egyenértékű szolgáltatás biztosítására irányul

13. számú függelék

Hatásterület	az a terület vagy térrész, ahol jogszabályban meghatározott mértékű környezetre gyakorolt hatás a környezethasználat során bekövetkezett vagy bekövetkezhet
Szennyezettségi határérték	környezet valamely elemének olyan - jogszabályban meghatározott - mértékű szennyezettsége, amelynek meghaladása - a mindenkori tudományos ismeretek alapján - környezetkárosodást vagy egészségkárosodást idézhet elő
<b>A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint</b>	
Ásványvíz	olyan természetes felszín alatti víztartóból vagy vízadóból származó víz, amelynek ásványi anyag tartalma jellemzően eltér a rendszeres emberi fogyasztásra szolgáló ivóvíztől, és annak összetétele megfelel a vonatkozó jogszabályban meghatározott (így például biológiai, kémiai) határértékeknek
Csatorna	egy vagy egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízátvezetés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény
Elhabolás	víz (folyó, patak, csatorna, tározó, tó) hullámzó mozgásának hatására a partban keletkezett rongálódás
Gyógyvíz	olyan ásványvíz, amelynek bizonyítottan gyógyhatása van és gyógyászati felhasználásának engedélyezése külön jogszabályok szerint történik
Ivóvíz	a rendszeres emberi fogyasztásra alkalmas a fizikai, a kémiai, a bakteriológiai, a toxikológiai és a radiológiai határértékeknek megfelelő víz
Meder	a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít; a) <i>nagyvízi meder</i> : a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít; b) <i>nagyvízi meder kezelés</i> : a terület hasznosítása és használata, a terület felmérése és nyilvántartása, megóvása, őrzése, fenntartása érdekében végzett tevékenység
Mezőgazdasági vízgazdálkodás	célú a mezőgazdaság feladatait, érdekeit szolgáló vízhasznosítási és vízkárelhárítási tevékenység, a kizárólagos állami tulajdonban lévő vizek és közcélú vízilétesítményekkel összefüggő feladatok, valamint a vízügyi hatósági hatáskör gyakorlása kivételével
Szennyvízelvezetéssel összefüggő agglomeráció	olyan terület, amelyen belül a népesség és/vagy a gazdasági tevékenység elegendően koncentrált ahhoz, hogy a települési szennyvizet összegyűjtésük, szennyvíztisztító telepre és végső kibocsátási pontra vezessék
Szennyvíz elvezetéssel összefüggő lakosegyenérték	szerves, biológiailag lebontható terhelés, amelynek ötnapos biokémiai oxigénigénye (BOI <sub>5</sub> ) 60 g oxigén
Termálvíz	minden olyan felszín alatti (vízadó rétegből származó) eredetű víz, melynek kifolyó (felszínen mért) hőmérséklete a 30 °C, vagy annál magasabb
Védmű	a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény
Védőidom	az üzemelő, vagy tervezett vízkivételi műveket (berendezéseket) körülvevő felszín alatti térrész, amelyet a vízkivétel (ivó-, ásvány-, vagy gyógyvíz) – mennyiségi, minőségi – védelme érdekében a környezeténél fokozottabb biztonságban kell tartani
Védőterület(ideértve védősávot)	a az üzemelő, vagy tervezett vízkivételi műveket (berendezéseket) körülvevő terület, amelyet a vízkivétel (ivó-, ásvány-, vagy gyógyvíz) – mennyiségi, minőségi – védelme érdekében a környezeténél fokozottabb biztonságban kell tartani. A védőterület általában körülveszi a vízkivételi műveket, de egyes esetekben azoktól elszakadva is



13. számú függelék

	megjelenhet, amely az előbbi cél elérése érdekében szükséges korlátozásokkal (tilalmakkal) hasznosítható
Vízbázis	víz kivételi művek által igénybe vett, vagy arra kijelölt terület, illetőleg felszín alatti térrész és az onnan emberi fogyasztásra, illetve hasznosításra kitermelhető vízkészlet a meglévő, vagy a tervezett vízbeszerző létesítményekkel együtt
Vízfolyás	minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan vagy időszakosan víz áramlik
Vízgazdálkodás	a vizek hasznosítása, hasznosítási lehetőségeinek megőrzése, a vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás)
Vízhasználat	az a tevékenység, amelynek következménye a víz lefolyási, áramlási viszonyainak, mennyiségének, minőségének, továbbá a medrének, partjának a víz hasznosítása érdekében való befolyásolása
Vízhasználó	az a természetes személy, jogi személy és a természetes személyek jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társasága, aki (amely) vizet szolgáltatás teljesítésére vagy saját céljaira vesz igénybe
Vízimunka	az a tevékenység, amelynek az a rendeltetése, hogy a víz lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét, medrét, partját a vizek kártételeinek elhárítása, a víz hasznosítása, minőségének és mennyiségének megfigyelése, ásványi és földtani kutatások végzése, ásványi nyersanyag kitermelése céljából befolyásolja
Vízilétesítmény	az a mű (víziközmű), műtárgy, berendezés, felszerelés vagy szerkezet, amelynek rendeltetése, hogy a vizek lefolyási, áramlási viszonyait, mennyiségét vagy minőségét, medrének vagy partjának állapotát, a vizek kártételeinek elhárítása, a vizek hasznosítása – ideértve a víziközművekkel végzett közüzemi tevékenységgel nyújtott szolgáltatást –, minőségének és mennyiségének megfigyelése, illetve ásványi és földtani kutatások végzése céljából vagy ásványi nyersanyag kitermelése céljából befolyásolja: a) közcélú vízilétesítmény: amely az államnak, illetve a helyi önkormányzatnak törvényben meghatározott vízgazdálkodási feladatait, különösen a víziközművekkel nyújtott szolgáltatást, a vizek kártételei elleni védelmet, a vízkészletek feltárását, megóvását, hasznosítását, pótlását és állapotának figyelemmel kísérését, a vízkészlettel való gazdálkodását szolgálja b) saját célú vízilétesítmények: rendeltetésük szerint üzemi, háztartási, mezőgazdasági vízellátást (így például szennyvízelhelyezést, átvezetést, tisztítást, öntözést) vízkárelhárítási, víztisztítási, vízerő hasznosítási feladatokat ellátó művek
Vízikönyv	a vízimunkákkal, a vízilétesítményekkel és a vízhasználatokkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek közhitelű nyilvántartása
Vízkár	a vizek többletéből vagy hiányából származó kár
Vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkárelhárítás)	a károsan sok vagy károsan kevés víz elleni szervezett tevékenység
Vízszolgáltatások	az állam, illetve a helyi önkormányzatok közfeladataival összefüggő, különösen a víz igények kielégítésére, a szennyvizek elvezetésére, illetőleg a használt vizek ártalommentes elhelyezésére, a vízkészletek védelmére irányuló közfeladatok, különösen a) a felszíni vagy felszín alatti víz kitermelése, duzzasztása, tárolása, kezelése és elosztása, b) a szennyvíz összegyűjtése és kezelése, amelyet ezt követően a felszíni vizekbe juttatnak
Lakott terület	a település közigazgatási területének belterületi része, valamint az övezeti besorolástól függetlenül minden olyan külterületi településrész, ahol a nyilvántartott földrésztelkeket (ingatlanokat) tekintve legalább 50%-ban állandó tartózkodási hely szerint bejelentett (nyilvántartott) lakosság él, és a területfelhasználás, valamint az infrastruktúra-hálózat kialakítása

**13. számú függelék**

	a települést érintő - jóváhagyott - országos és térségi területrendezési tervekkel összhangban lévő településrendezési eszközöknek megfelel
Árvízi tározó	olyan ideiglenes víztartásra szolgáló árvízvédelmi vízálléscsökkentő, amely elsődlegesen az élet-és vagyonbiztonság megteremtését (vész-, szükség- és árapasztó tározó), továbbá egyéb hasznosítási célok elérését is szolgálja. Árvízvédelmi célú elárasztására csak rendkívüli árvízi esemény esetén kerül sor
<b>A természet védelméről szóló 1993. évi LIII. törvény szerint</b>	
Forrás	a forrás a felszín alatti víz természetes felszínre bukkanása, ha a vízhozama tartósan meghaladja az 5 liter/percet, akkor is, ha időszakosan elapad
<b>A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerint</b>	
Felszíni víz	a föld felszínén lévő állóvíz (így különösen: tó, bányató, mocsár, tározó), vízfolyás (így például: folyam, folyó, patak, ér, csatornák, időszakos vízfolyás, vízmosás) vize
A felszíni víz állapota	olyan általánosan jellemző állapot, amelyet a felszíni víztest ökológiai és kémiai állapota közül a kevésbé jó határoz meg
A felszíni víz jó állapota	olyan jellemző állapot, amelyben a külön jogszabályok szerinti ökológiai és kémiai állapot jó minősítésű
A felszíni víz jó kémiai állapota	a felszíni víztestre meghatározott környezeti célkitűzések elérésének lehetőségét biztosító kémiai állapot, amely azzal jellemezhető, hogy a felszíni vízben található szennyező anyagok koncentrációja nem haladja meg a környezetminőségi határértékek által meghatározott koncentráció szintjét
Befogadó	a felszíni víz, valamint annak medre
Vízszennyezettség	a felszíni vízben a vízszennyező anyaggal történő terhelés (vízterhelés) hatására kialakult vízszennyező anyag koncentráció
Környezetminőségi határérték	a felszíni víztest adott szennyező anyagának külön jogszabályokban meghatározott megengedhető legnagyobb koncentrációja, illetve mennyisége (a továbbiakban: vízszennyezettségi határérték)
Mértékadó vízszennyezettség	a vizsgált vízszennyező forrás környezetében kialakult, más vízszennyező források által okozott, meghatározott időtartamra vonatkoztatott jellemző vízszennyezettség, amelyhez a vizsgált vízszennyező forrás kibocsátásának hatása hozzáadódik
Vízszennyező forrás	az a tevékenység, létesítmény, építmény, illetőleg berendezés, amelyből vagy amelyről vízszennyező anyag kerül pontszerű források esetében szennyvízelvezető (illetve csapadékvíz elvezető) vízálléscsökkentő keresztül, nem pontszerű (diffúz) szennyezőforrások esetében más környezeti elemek közvetítésével a felszíni vizekbe
Vízszennyező anyag	a vizek természetes minőségét hátrányosan befolyásoló olyan anyag vagy hőenergia, amely az emberi tevékenység eredményeként közvetlen, illetőleg közvetett bevezetéssel kerül a befogadóba, és amely káros, illetve káros lehet az emberi egészségre, az élővilágra vagy a környezet más elemeire, illetőleg károsítja, illetve károsíthatja az anyagi javakat
Veszélyes anyagok	az olyan anyagok vagy az anyagoknak olyan csoportjai, amelyek toxikusak, perzisztensek és képesek a bio-akkumulációra, továbbá az olyan anyagok, illetőleg az anyagok olyan csoportjai, amelyek az előbbiekkal egyenértékű problémákat okoznak
Vízterhelés	vízszennyező anyag felszíni vízbe bocsátása
Vízszennyező anyag kibocsátása	vízszennyező anyag, hőenergia közvetlenül vagy közvetetten felszíni vízbe juttatása
Kibocsátó	az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem

13. számú függelék

	rendelkező szervezet, aki tevékenysége során szennyvizet (használt vizet) közvetlenül vagy közvetve befogadóba vezet
Szennyvíz	a termelési, szolgáltatási, fogyasztási tevékenység során használt, a használat - illetve az üzemi területen összegyűlő csapadékvizek esetében bemosódás vagy keveredés - következtében fizikai, kémiai vagy biológiai minőségében megváltozott, vízszennyező anyagot tartalmazó víz
A felszíni vízbe való közvetlen bevezetés	a kibocsátott szennyvíz (használt víz) további tisztítás nélküli befogadóba vezetése
A felszíni vízbe való közvetett bevezetés	a telephelyről kibocsátott szennyvíz (használt víz) közcsatornán vagy egyéb csatornán (a továbbiakban: közös üzemi csatornán) való elvezetése, illetve a külön jogszabály <sup>2</sup> szerinti háztartási szennyvíznek nem minősülő szippantott szennyvíz közcsatornába vagy közös üzemi (ipari) csatornába bocsátása és további tisztítás után történő befogadóba vezetése
Vízszennyezés	vízszennyező anyagnak az engedélyezett kibocsátási határértékét meghaladó mértékű, közvetlen vagy közvetett befogadóba vezetése;
Rendkívüli szennyezés	üzemszerű működésen kívülálló okból (műszaki meghibásodás, gondatlan kezelés, baleset) bekövetkező vízszennyezés, illetve a közcsatorna károsító szennyezése, továbbá, ha a felszíni víz, közcsatorna szennyezése nem szennyvízzel történt;
Használt víz	a termelési, szolgáltatási, fogyasztási tevékenység során használt, a használat következtében csak fizikai tulajdonságaiban megváltozott víz;
<b>Egyéb, az adatlapokon és a kitöltési útmutatókban használt fogalmak</b>	
Kapcsolattartó személy	Az adatlappal kapcsolatos kérdésekre érdemben és felelősséggel felvilágosítást adó személy adatai
Engedélyköteles tevékenység	a Kr. 13. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a szennyező anyag: a) elhelyezése, b) a földtani közegbe történő közvetlen bevezetése, c) a felszín alatti vízbe történő közvetett bevezetése, beleértve az időszakos vízfolyásokba történő bevezetést is, d) a felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetése
Állóvíz	a szárazföld mélyedéseit kitöltő víztömeg. Eredete szerint megkülönböztetünk természetes, vagy mesterséges, illetve felszíni lefolyással rendelkező, vagy lefolyástalan állóvizet. A leggyakoribb állóvizek: tó, bányató, mesterséges tó, tározó, tavacska, mocsár, posvány, ingovány, holtág
Bányató	bányászati tevékenység (külfejtés) következtében kialakult talajvíztó
Biológiai mintavétel	mintavétel biológiai vizsgálatához. Biomonitoring az élő szervezetek biológiai jellegű válaszainak felhasználása a környezetben főleg antropogén hatásokra bekövetkező változások nyomon követésére.
Csurgalékvíz	valamely nyílt, vagy zárt vízrendszerből elfolyó, szétszűrődő víz, de csurgalékvíznek nevezik az öntözésnél hasznosítatlanul elcsurgó vizet is
Egységes Országos Magassági Alapponthálózat	magassági alapszint, ami a gyakorlatban megegyezik a Balti alapszinttel
Egységes Országos Térkép Rendszer (EOTR)	az ország területéről 1:1000 és 1:1 000 000 méretarányok között készített térképsorozat. Az EOTR-be tartoznak a földmérési alaptérképek és azok átnézeti térképei; földmérési és topográfiai térképek és azok levezetett topográfiai térképei; földrajzi alaptérképek; földrajzi és topográfiai munkatérképek.
Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV)	földmérési térképek vetületi rendszere, ami 1976-ban került bevezetésre, összhangban az EOTR-rel. Ferdetengelyű, szög tartó, ún.

<sup>2</sup> A közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetésről szóló 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet

13. számú függelék

	süllyesztett hengervetület
Építéskori megütött vízszint	a fúrás létesítése során mért vízszint
Fedő (fedü)	valamely földtani képződmény (pl. vízáadó réteg) fölött elhelyezkedő kőzetek összessége
Fekü (fekvő)	egy adott réteg (pl. vízáadó réteg) alatt elhelyezkedő kőzetösszetétel (kőzetréteg)
Holtág	a folyónak olyan mellékága, amely a túlfellett kanyarok természetes lefűződése, vagy a folyószabályozások során az átmetszések révén keletkezett. A holtág a főmederrel nem, vagy csak egyik végén függ össze, és vize nem, vagy csak időszakosan keveredik az élővízzel
Kontrollminta	ellenőrző minta
Konsumens szervezetek	heterotróf (fogyasztó) szervezetek. Növényevők a primer konzumensek, a húsevők és hulladékevők a szekunder konzumensek. Az ökotoxikológiai vizsgálat során a konzumens állati teszteket Daphnia teszt, halteszt, fonalféreg teszt vizsgálatokkal végzik
Környezethasználati monitoring	a monitoring rendszer elemei egy adott tevékenység, környezethasználat, szennyezett terület környezetre, különösen a felszín alatti vizekre és földtani közegre gyakorolt hatások nyomon követését szolgálják. A környezethasználati monitoring része továbbá a vízbázis védelmi területek monitoringja is
Kútfej	a kút felszín feletti kialakítása, mely arra szolgál, hogy a közvetlenül a kút belsejébe kerülő külszíni szennyeződések (csapadék, szennyező anyag, stb.), és a nemkívánatos felszíni vizek; valamint a kút közvetlen közelében levő szennyvizek beszivárgása ellen nyújtson védelmet
Mérés kimutatási határ	a vizsgálat alsó mérési határa
Mérési szabvány	az adott vizsgálat módját meghatározó okirat
Mérő pont	az a pont amerről a vizsgálat készül. Mérő pont lehet felszín alatti víz esetén a kialakított kút, vízilétesítmény. Talajminta, iszapminta esetében a vizsgált mélység egy mintavételi pont, tehát egy talaj/földtani közeg feltárása esetén függély mentén több mintavételi pont is kialakítható
Ökotoxikológiai vizsgálat	az ellenőrzött környezeti elem toxicitása és biológiai hozzáférhetőségének meghatározására szolgáló vizsgálat. Az ökotoxikológiai vizsgálat leggyakrabban különböző ökológiai funkcionális csoportokba tartozó tesztorganizmusok (Producens növényi tesztek, Konzumens állati tesztek, Reducens mikrobiológiai tesztek) felhasználásával történnek
Producens szervezetek	autotróf szervezete, szerves anyagból szerves anyagot állítanak elő és ezt fehérje, zsír és cukor formájában tárolják. Az ökotoxikológiai vizsgálat során a producens növényi teszteket algateszt és csíranövény teszt vizsgálatokkal végzik
Reducens szervezetek	lebontó szervezetek. Az ökotoxikológiai vizsgálat során a reducens mikrobiológiai teszteket Azotobacter agile-teszt, Pseudomonas fluorescens-teszt és Terravita keverék mikrofóra-teszt vizsgálatokkal végzik
Vízföldtani napló	vízbeszerző létesítmény kivitelezésével összefüggő, földtani, vízföldtani, vízminőségi és a kivitelezésre vonatkozó egyedi műszaki adatokat, vízföldtani értékelést tartalmazó dokumentum. A vízföldtani naplót a VITUKI Kht. készíti el, a fúrást kivitelező adatszolgáltatása alapján
Üledék	a felszíni vizekben a besodort és lerakódott szerves és szervetlen eredetű hordalék részecskéi, a víztestben kémiai folyamatból keletkező csapadék pelyhek, valamint elpusztult vízi szervezetek fenéken lerakódó maradványai
Akna kút	aknamélyítési eljárással létesített nagy átmérőjű víznyerő műtárgy, mely a víz beáramlását az oldalfalon vagy a talpon teszi lehetővé, az ásott kúttól a bányászati módszerrel történő kivitelezés különbözteti meg, valamint a nagyobb mérete

13. számú függelék

Ásott kút	a falazat folyamatos süllyesztésével létesített, a talajvíz beáramlását talpon vagy oldalfalon biztosító műtárgy, rendszerint kis átmérőjű és kismélységű kút, amelynek földkiemelését kézi erővel végzik
Csápos kút	függőleges, vízzáróan kiképzett aknából és a vízáadó rétegbe sugárirányban sajtolt szűrőcsövekből létesített víznyerő műtárgy
Galéria	közel vízszintesen elhelyezett szűrőcső, vagy egyéb vízgyűjtő elemekből, valamint legmélyebb pontján vízzáróan kiképzett (vég)aknából és köztes technikai aknákból álló víznyerő műtárgy, speciális változata a medergaléria, ahol felszíni víz medre alá építik be a gyűjtőcsövet
Talajcső (alagcső, szivárgó, drén)	a talajba helyezett, víztelenítő, vagy vízdúsító elem, illetve hálózat, amelynek célja a talajvízszint szabályozása, vagy a talajvíz dúsítása., általában kis eséssel és hálózatban fektetik (csőfűrt, fésűs, halszálkás, stb. elrendezés)
Táró	bányászati módszerrel, a felszín alatti víz szintje alatt épített, közel vízszintes tengelyű vízbeszerző létesítmény, a kőzet állékonyságától függő biztosítással, épülhet önállóan, vagy aknához csatlakoztatva, speciális változatok elnevezései a bányászatból átvett kifejezések, pl. ereszke (amely befelé lejt)
Fűrt kút	közel függőleges irányú, megközelítően kör keresztmetszetű földkéregbe fúrással mélyített lyuk, amelyet víztermelésre, vízbesajtolásra, vagy vízmegfigyelés céljából kúttá képeztek ki, kézi, vagy gépi fúrással készített, mely egy, vagy több vízáadó rétegből szerzi be a vizet
Öntözőgödör (kopolya, sírkút, tóka)	a fedő talaj eltávolításával a vízáadó rétegbe mélyített kisméretű gödör, amellyel öntözés, állattartás, vagy egyéb célból (pl. díszítő) talajvizet tárnak fel
Víznyelő (ponor, ravaszlyuk)	a felszíni vizek koncentrált felszín alatti vízbe történő lejutását lehetővé tévő képződmény